

İÇİNDEKİLER

1. BASAMAK

Felsefeyi Tanıma 8

2. BASAMAK

Felsefe ile Düşünme 22

3. BASAMAK

1. Bölüm: Varlık Felsefesinin Konusu ve Problemleri 36

2. Bölüm: Bilgi Felsefesinin Konusu ve Problemleri 46

4. BASAMAK

1. Bölüm: Bilim Felsefesinin Konusu ve Problemleri	64
2. Bölüm: Ahlak Felsefesinin Konusu ve Problemleri	76

5. BASAMAK

1. Bölüm: Din Felsefesinin Konusu ve Problemleri	92
2. Bölüm: Siyaset Felsefesinin Konusu ve Problemleri	94
3. Bölüm: Sanat Felsefesinin Konusu ve Problemleri	96

FELSEFE

SORU BANKASI

1. BASAMAK

BU BASAMAKTA İŞLENECEK KONULAR

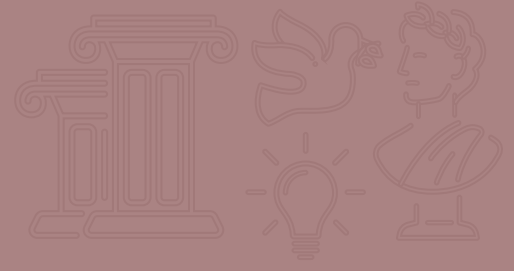
Felsefeyi Tanıma

1. BASAMAK

0E277CC1

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1. MÖ 6. yüzyılda yaşayan Thales'in ilk filozof olarak anılmasının sebebi, doğada olup bitenleri geleneksel bilgilerle değil, doğadaki etkenlerle ve düşünceye dayalı bilgilere dayandırarak açıklamasıdır.

Bu açıklamada, felsefenin hangi niteliği vurgulanmıştır?

- A) Evrensel olma
- B) Varlığı bütünsel olarak ele alma
- C) Akla dayalı olma
- D) Olgularla doğrulanamama
- E) Metafizik olanı açıklama

2. Felsefeyi başlatan, sorulardır. Bu sorular felsefeye özgü olan, gerçeğin anlamını belirlemeye yönelik sorulardır.

Aşağıdakilerden hangisi felsefi bir sorudur?

- A) Doğru bilgiye ulaşmak mümkün müdür?
- B) Yarın hava karlı mı olacak?
- C) DNA zinciri kaç kromozomdan oluşur?
- D) Ay'ın Dünya'ya uzaklığı ne kadardır?
- E) İnsan davranışının ardında ne tür sebepler vardır?

3. Filozof içinde bulunduğu ve bir parçasını oluşturduğu dünyayı anlamak için kendisine sunulan her türlü bilgiyi değerlendirip açığa kavuştururken kendi bilgi, deney, algı, sezgi ve yeteneklerinden yararlanır.

Bu parçada, filozofun taşıması gereken hangi özellik vurgulanmaktadır?

- A) Evrensel ilkeler peşinde olma
- B) Öznel çözümler üretme
- C) Kesin bilgiye ulaşmaya çalışma
- D) Olanı tarafsız inceleme
- E) Her konuda bilgi sahibi olma

4. Alışıl gelmiş düşünce biçimlerinin dışına çıkamayan, bunlara körüne körüne inanan insan; gerçeği bildiğini zanneder. Oysa kendisine sunulan tüm görüşleri, bilgileri, inanç ve alışkanlıkları irdeleyen insan, gerçeğin bilgisine varan insandır. Bu özelliğe sahip olan insanlar ise filozoflardır.

Bu parçada, filozofu diğer insanlardan ayıran niteliklerden hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Merak ve ilgi sahibi bir insan olma
- B) Toplumun yaygın inanç ve kanıtlarını dikkate alma
- C) Toplumun gereksinim duyduğu konulara öncelik verme
- D) Bilgiye ulaşmada eleştirel bir yaklaşım gösterme
- E) Yaşamda mutlu olmayı bir amaç olarak benimseme

5. Fizik biliminde Newton'dan çok ileride olduğumuz kesindir; fakat felsefede Platon'dan daha ileride olduğumuz söylenemez.

Bu durum, felsefenin hangi özelliği ile ilgilidir?

- A) Kümülatif olması ile
- B) Olgusal olması ile
- C) Akla ve mantığa dayalı olması ile
- D) Kesin bir bilgi olması ile
- E) Deney ve gözleme açık olması ile

6. Felsefe farklı çağlarda ve toplumlarda içinde bulunduğu dönemin sorunlarına cevap aramak için farklı amaçlarda kullanılmıştır. İlk çağlarda evrenin soruşturulması, Skolastik dönemde ve Orta Çağ'da dini bilgilerin akla uygun hale getirilmesi, Yeniçağ'da Rönesans ve reform hareketlerinin hümanizm akımıyla desteklenmesi gibi.

Bu durum, felsefenin hangi özelliği ile ilgilidir?

- A) Felsefenin birikerek ilerleyen bir bilgi olmasıyla
- B) Felsefi soruların filozofun içinde bulunduğu toplumun izlerini taşımasıyla
- C) Felsefenin içinde bulunduğu dönemden bağımsız olmasıyla
- D) Felsefenin sistemli olmasıyla
- E) Felsefi soru ve bilgilerin olgulara dayalı olmasıyla

7. Kesin bilgi ya da salt hakikate ulaştığını sanan kişiyi de hiçbir şeyin bilinemeyeceğini düşünerek koyu bir kuşkuculuğa düşen kişiyi de filozof diye tanımlamak yanlıştır. Filozof tüm bilgileri eleştirir, bilgiyi önce kuşkuyla ele alır ve tartışır. Daha sonra kanıtlama işlemine girer.

Buna göre, aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Gerçeği bulmak, kuşkuyla birlikte araştırma yapmakla mümkün olur.
- B) Filozof kendisine sunulan bilgileri eleştiri süzgecinden geçirir.
- C) Hiçbir şeyin bilinemeyeceğini düşünerek koyu bir kuşkuculuğa düşen kişiyi de filozof olarak tanımlamak yanlıştır.
- D) Gerçeğe ulaşmak her zaman mümkündür.
- E) Kesin bilgiye, şüphe etmeden ve araştırma yapmadan ulaşamaz.

8. Felsefede sorulardan çok cevaplar değişmektedir. Her filozof, örneğin; en yüksek iyinin ne olduğu sorusuna, içinde bulunduğu tarihsel koşulların, sosyolojik ortamın, kısacası toplumsal ihtiyaçların gerektirdiği biçimde yanıtlar vermiştir. Bu da felsefi sonuçların mutlak kesinlik taşımasına engel olmuştur.

Bu parçadan felsefeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Göreli bir bilgi olduğu
- B) Toplumsal koşullardan etkilendiği
- C) Sorularının kolay kolay değişmediği
- D) Dogmatik bir niteliğe sahip olmadığı
- E) Sonuçlarının herhangi bir değerinin olmadığı

9. "Nedir bu felsefe?" sorusu aslında felsefenin en güç sorularından biridir. "Felsefe" sözcüğü kadar anlamlı çok az sözcük vardır. Dünyanın önde gelen düşünürlerini bir araya getirsek, hepsi felsefeden söz ederdi ama ondan tamamen farklı şeyler anlardı.

Bu durumun nedeni, felsefenin hangi özelliğinden kaynaklanmaktadır?

- A) Var sayımlı olmasından
- B) Evrensel olmasından
- C) Deneysel olmasından
- D) Subjektif olmasından
- E) Konularının çeşitli olmasından

10. Bilimler bilgi ortaya koyar, filozof bilinenin ne olduğunu sorar; bilimler yasalar ortaya koyar, felsefe ise bu yasaları sorgular. Sokrattaki insan ve politikacı hazdan, yarardan söz ederken filozof haz ile yarardan gerçekten ne anlaşılması gerektiğini sorgular.

Paragrafa göre, felsefi bilgi hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamayız?

- A) Felsefe sorulmayı sorandır.
- B) Felsefe bir temel bilimdir.
- C) Felsefe, var olanın ardındaki gerçeği arar.
- D) Felsefe varsayımları da sorgular.
- E) Felsefenin alanı bilimsel verilerle sınırlı değildir.

11. Kant "Felsefe değil, felsefe yapmak öğrenilir." sözü ile aşağıdakilerden daha çok hangisinin önemini vurgulamış olabilir?

- A) Düşünce birikimlerini öğrenmenin
- B) Felsefi görüşleri karşılaştırmanın
- C) Bilinen kuramları incelemenin
- D) Düşünme yolunu öğrenmenin
- E) Felsefi görüşlerin özünü öğrenmenin

12. Felsefe eleştiriye dayalı bir düşünme etkinliğidir. Bu tür bir düşünmede kınama, yadsıma ve reddetme gibi olumsuz tutumlardan çok kuşkudan yararlanır.

Buna göre, eleştirel düşünme becerisine sahip olan bir kimse için aşağıdakilerden hangisini kesinlikle yapmaması gerekir?

- A) Bir savı kabul etmeden önce onu doğrulayan kanıtları incelemek.
- B) Bir yargıyı haklı saymadan önce, dayandığı kanıtları tartmak.
- C) Bir bilginin doğruluğunun otoritelerce kabul edilip edilmediğini araştırmak.
- D) Bir değerlendirmeyi geçerli saymadan önce o değerlendirmede kullanılan ölçütleri gözden geçirmek.
- E) Bir çıkarımı mantıksal bulmadan önce, öncüllerin geçerliliğini irdelemek.

7C77A281

BASAMAK DEĞERLENDİRME TESTİ

1. Hegel diyalektiği idealizme dayanırken, Marx onun görüşlerini materalist diyalektik ile yıktığını söyler. Onların bu uyumsuzluğuna benzer bir çok karşıt görüş ise felsefe tarihinde hala çözüm bekliyor.

Bu parçadan felsefi düşünce ile ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Soruların kendi cevaplarını içerdiği
- B) Çağın değerlerine bağlı olduğu
- C) Kesin bir doğruya ulaşamadığı
- D) Bilimsel düşünceden etkilendiği
- E) Doğrusal ilerleme gösterdiği

2. Bir önermenin doğruluğu gerçekliğin de onun söylediği gibi olmasına bağlıdır.

Bu parçaya göre, doğru önermede bulunması gereken özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İfadesinin kısa ve basit olması
- B) Yanlış yoruma kapalı olması
- C) Akla uygun olması
- D) Gerçeğe uygun olması
- E) Duruma göre değişebilmesi

3. Felsefe, adaletin ne olduğunu, insan haklarının ne olduğunu, gösterebilir. Bu bilgiler sorunların farkına varılmasını sağlayabileceği gibi sorunların çözümüne giden yolu da yola ışık da tutabilir.

Bu parçada, aşağıda verilenlerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Felsefenin yeni sorunlar çıkardığı
- B) Felsefenin yaşamdaki işlevselliği
- C) Felsefenin ön yargılarla savaştığı
- D) Filozofların beklentileri karşılayamadığı
- E) Felsefenin filozofların iş birliği ile ilerlediği

4. Amacımız, felsefe tarihindeki bilgileri öğrenmek değil; fakat onlarla diyalog halinde sorularımız üzerinde düşünerek dünya ve insanın durumu, yaşamın değerleri üzerinde bir görüş edinmektir.

Bu parçada, felsefeyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Farklı bilgi alanlarıyla ilişki kurduğu
- B) Bilime dayalı bir etkinlik olduğu
- C) Düşünce üzerinde işlevsel olduğu
- D) Açıklamaların kesin cevaplar içermediği
- E) Kendisi üzerine dönen bir çabayla ortaya çıktığı

5. Felsefe, düşüncelerin serüvenidir; fakat bu serüvenin bir noktasında takılıp kalınmamalıdır. Serüven ilerledikçe insan bilgisi ve düşüncesi enginlere doğru ilerler.

Bu parçadan hareketle felsefenin nasıl bir işlev gördüğü söylenebilir?

- A) Farklı bakış açılarındaki derinliği kavratır.
- B) İnsanlar arasındaki işbirliğini geliştirir.
- C) Doğa olaylarına olan ilgiyi artırır.
- D) Deneyimlerin yaşama geçirilmesini sağlar.
- E) İnsanın çevresini etkilemesini sağlar.

6. Felsefe, var olan her şey üzerinde düşünür; onların neden başka türlü değil de böyle olduklarını ve nereden geldiklerini yorumlar; onların içerikleri hakkında sorular sorar.

Bu parçada, felsefe ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Bilme isteğini doyumaya çalıştığı
- B) Düşünme süreçlerini geliştirdiği
- C) Değerleri inceleme konusu yaptığı
- D) Bilginin sınırlarını çizdiği
- E) İnancı biçimlendirdiği

2. BASAMAK

7. Aşağıdakilerden hangisi felsefenin özelliği değildir?

- A) Kümülatif olma
- B) Genel-geçer olma
- C) Refleksif olma
- D) Eleştirel olma
- E) Öznel olma

8. Felsefeye ilk başlayanlar kendilerini problemlere karşı yabancı ya da ilgisiz bulurlar. Bir çok kimse felsefenin kafa karıştırıcı ve boş olduğunu ileri sürer. Fakat felsefeyi gerçekten tanıyanlar kendilerinde daha önce var olan ama fark edemedikleri çelişkili durum ve problemleri görürler.

Bu parçaya göre, "felsefenin gerçekleştirdiği işlev" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsana kendini ve çevresini tanıma fırsatı sağlar.
- B) Düşünceler arasındaki tutarsızlıkları gidermeye yardımcı olur.
- C) Sorunların çözümüne yönelik fikirler üretir.
- D) İnsanların yaşam koşullarını iyileştirmesine destek olur.
- E) İnsana verdiği düşünsel hazla mutlu olmanın yollarını gösterir.

9. I. Zihin, sahip olduğu bilgiler üzerine düşünür.
II. Felsefi bilgi birikimli ilerlemediği için tarihiyle birlikte değerlendirmek gerekir.
III. Sorgulanmamış bir yaşam, yaşamaya değermez.
IV. Filozoflar tüm zamanlar için geçerli bilgi ortaya koyar.

Verilen özelliklerden hangileri felsefeye aittir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) I,II ve III
- E) I,III ve IV

10. Felsefe, insanın durmadan ileriye atılma, verilene eleştirme, yeni çözüm yolları arama çabasının ürünüdür. Jaspers'in dediği gibi "Felsefe yolda olma sürecidir."

Bu parçadan, felsefeyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine varılabilir?

- A) Ahlaki erdemlerden beslenir.
- B) İnsan yaşamı için yararlı olmayı amaçlar.
- C) Düşünce birikimleri oluşturur.
- D) Her türlü sorunun çözümüne ışık tutar.
- E) Sürekli arayış içinde olmayı gerektirir.

11. "İnsan yaşamının amacı nedir?" Bu, felsefenin daima üzerinde yeniden durduğu bir sorudur. Kuşkusuz bu soruya bir yanıt verilebilir; ancak insan, kendi kendini sorun yapmaktan vazgeçmeyen varlıktır.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Felsefenin açıklamaları mantık ilkelerine uygundur.
- B) Felsefe, varlığı bütünlüğü içinde ele alır.
- C) Felsefede bitmişlik yoktur.
- D) Felsefe, olması gerekeni de açıklar.
- E) Felsefe, özgür düşünce ortamlarında gelişir.

12. Eğer zihninizde sadece bir gerçeğin bulunduğu düşüncesi varsa felsefede aynı konu hakkındaki farklı, hatta karşıt görüşleri şaşkınlıkla karşılarsınız. Eğer felsefede gerçeğin bir tane olması gerektiği düşüncesi egemen olsaydı, değişik bakış açıları yok edilmiş olacaktı. Bu da özgür düşüncenin ortadan kalkması demek olacaktı.

Bu parçada, felsefenin hangi özelliği söz konusu edilmektedir?

- A) Karşıt görüşlerde uzlaşmaya yol açması
- B) Varlığın özüne yönelmesi
- C) Olması gerekene ilişkin açıklamalarda bulunması
- D) Sonuçtan çok sürece önem vermesi
- E) Düşünce zenginliği sağlaması

7C060987

DÖNEM DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1. I. Bir ifadenin doğru ya da yanlış olması hangi kriterlere bağlıdır?
II. Bilginin kökeni ve sınırları nelerdir?
III. Herkesin üzerinde uzlaşabileceği bir güzellik anlayışı var mıdır?

Yukarıdaki sorulardan hangileri felsefenin araştırma alanındadır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I, II ve III
E) II ve III

2. “Eğer beni görmeye gelerseniz, Kierkegaard’ın ölümle başa çıkma konusundaki düşüncelerini anlatabilir, Ayn Rand’ın bencilliğin erdemine ilgili fikirlerini ele alabilir ya da size Aristo’nun her konuda mantıklı ve ılımlı olma öğüdünden söz edebilirim. Sorunuza bağlı olarak filozofların sizin durumunuza en uygulanabilir fikirlerini gözden geçirebilir, en iyi anladığınız ve kendinize en yakın hissettiğiniz görüşleri ele alabilirim. Meseleniz üzerinde felsefi anlamda derinlemesine çalıştığınızda elde edeceğiniz şey, hem bugün hem de gelecekte yolunuza çıkacak her şeye açık fikirli, derinlemesine bir bakış kazanma yöntemidir. Felsefenin sağladığı bu yöntem sayesinde gerçek kafa huzuruna ilaçlarla değil, düşünceyle ulaşacaksınız.” **diyen bir felsefeci aşağıdakilerden hangisini amaçlamaktadır?**

- A) Felsefenin diyalektik yaklaşımından yararlanmayı
B) Kesin olanı bularak insan hayatına yön vermeyi
C) Nesnel sonuçlara ulaşabilmek için olgulardan hareket etmeyi
D) Felsefeyi kuramsal bağlamlardan çıkarıp, pratiğe uygulamayı
E) Felsefeyi toplumsal değerlerle uzlaştırmayı

3. Felsefe, size ün veya servet kazandırmak ya da çalıştığınız yerde ilerlemek için yardım sağlamaz. O halde felsefenin işlevi nedir? İnsanın anlama ihtiyacını tatmin etmek, kişisel varlığımızın önemini ve mümkünse amacını anlamak.

Buna göre, felsefe için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bilimlerin gelişimine yardım eder.
B) Doğa olaylarını kontrol altına almaya çalışır.
C) Bireyin bilme ve anlama merakını doyurmaya çalışır.
D) Pratik bilgi vermeyi hedefler.
E) İnanca dayalı öğretileri sorgular.

4. Bilge insandan öğrenebileceklerinizi almalsınız; ancak bir dünya görüşü edinmeniz için var olana sorgulayıcı bir zihinle bakma işini kendi kendinize yapmanız gerekecektir. Çünkü unutmamak gerekir ki felsefe, aynı zamanda kişiseldir; siz de kendi kendinizin filozofusunuz. Bu filozof olma durumunuz, sizden önceki filozoflardan da esinlenmenize sebep olacaktır.

Parçada felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) Eleştirici ve kuşkucu olma
B) İnsana özgü olma
C) Kümülatif olma
D) Sübjektif bir etkinlik olma
E) Bilimsel düşünüşe kaynaklık etme

5. Çağların bilgeliğinden yararlanmak asla bir felsefe doktorası yapmış olmaya ve benzer herhangi bir şeye bağlı değildir. Ne de olsa yürüyüş yapmak için biyofizik, çadır kurmak için mühendislik veya herhangi bir iş bulmak için iktisat okumuş olmanız gerekmez. Benzer şekilde, daha iyi bir hayat sürmek için de felsefe tahsili yapmanız gerekmiyor. Felsefi araştırma için diplomalı veya sertifikalı bir felsefeci olmak gerekli değildir; gereken tek şey, konuya felsefi açıdan yaklaşma istekliliğidir.

Parçada eleştirilen görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe, eleştirel ve insani bir etkidir.
B) Felsefi etkinlik için merak duygusundan daha fazlası gerekir.
C) Felsefe yapmak için felsefe alanında akademik düzeyde eğitim almak gerekir.
D) Felsefe, sorgulayan bir merakla hayata yönelmektir.
E) Felsefe öğrenilmez, felsefe yapmak öğrenilir.

6. Felsefe insana;

- I. eleştirel ve yaratıcı düşünce alışkanlığı kazandırmayı,
II. kavrama yeteneğini etkili hale getirmeyi,
III. insan, evren ve değerler hakkında toplu bir görüşe sahip olmayı

sağlar.

Parçada aşağıdaki seçeneklerden hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Felsefenin yararlılığı
B) Felsefe tarihinin gerekliliği
C) Felsefenin alanı
D) Filozofun öznelliği
E) Felsefenin bilimle ilişkisi

7. Felsefi tavır sahibi birisi her şeyi olduğu gibi kabul etmez. Bu nedenle felsefi bilgi, araştırma ve incelemeye dayanarak eleştirel bir düşünmenin sonucunda ortaya çıkar.

Parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Sübjektif olma
- B) Akla ve mantığa dayanma
- C) Sorgulayıcı olma
- D) Merak duygusunu giderme
- E) Kurgusal olma

8. Herakleitos, evrende her şeyin sürekli değiştiğini hatta değişmeyen tek şeyin değişim olduğunu savunur. Oysa Parmenides, evrendeki değişimin bir yanılgı olduğunu iddia eder. Onların bu uyumsuzluğu hala çözüm bekliyor.

Bu parçadan felsefi düşünceyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Bilimden etkilendiği
- B) Soruların cevaplardan önemli olduğu
- C) Tutarlı düşünmeye önem verdiği
- D) Toplumsal koşullara bağlı kaldığı
- E) Kesin bir doğruya ulaşamadığı

9. I. Olması gerekeni inceleme
II. Gerçek olanı araştırma
III. Tutarlı ve çelişkisiz olma
IV. İnsanın merak ve hayretinden kaynaklanma

Yukarıdakilerden hangisi felsefe ve bilimin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I, II, III ve IV
- D) II, III ve IV
- E) III ve IV

10. **Aşağıdakilerden hangisi felsefi düşünüşün özelliklerinden değildir?**

- A) Tutarlı bir düşünüş olma
- B) Varlığı her yönüyle görme
- C) Hakikatin peşinde olma
- D) Refleksif bir düşünüş olma
- E) Olgusal düzeyde kanıtlanabilir konularla ilgilenme

11. **Aşağıdakilerden hangisi bir önerme değildir?**

- A) $2 + 3 + 4 = 9$
- B) Bir üçgenin iç açılarının toplamı 180° dir.
- C) Philosophia terimi ilk defa Pythagoras kullanmıştır.
- D) İnsan her şeyin ölçüsüdür.
- E) Felsefe eğitimi almayı düşünüyor musunuz?

12. **Aşağıdakilerden hangisi bir akıl yürütme biçimi olan analogiye örnek olarak verilebilir?**

- A) Şimdiye kadar gördüğüm bütün Türk filmleri güzeldi. İzlediğim bu film de Türk filmi, o halde bu film de güzeldir.
- B) Her insan zekidir. Sofistler de insandır. O halde Sofistler de zekidir.
- C) Sevgi ve Aysun uzun boyludur. Sevgi biyoloji dersinde başarılı bir öğrencidir. O halde Aysun da biyoloji dersinde başarılı bir öğrencidir.
- D) Hiçbir filozof bilim insanı değildir. Einstein bir bilim insanıdır. O halde Einstein filozof değildir.
- E) Bütün insanlar ölümlüdür. Sokrates bir insandır. O halde Sokrates'te ölümlüdür.

56AB1FA1

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 8

3. BASAMAK

1. Descartes, mutlak anlamda kesin olan başlangıç doğrusuna ulaşabilmek için, doğru olduğu açık ve seçik bir biçimde bilinmeyen hiçbir şeyi doğru kabul etmemek gerektiğini düşünür. Kuşku duymayacağı açık ve seçik bilgiden hareket etmek ister. Bu nedenle her şeyden kuşku duymaya, yanlış ya da kuşkulu olması muhtemel olduğunu düşündüğü her şeyi reddetmeye karar verir. Ancak yine de kuşku duymayacağı tek şey olduğunu söyler. Buda kuşku duyduğundan kuşku duymamasıdır.

Bu parçaya dayanarak Descartes'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açık seçik bilgiye ulaşabildiği
- B) Kuşkuyu sonuna kadar götürdüğü
- C) Akıl bilgisini diğerlerinden üstün gördüğü
- D) Doğuştan fikirlerinin var olduğunu kabul ettiği
- E) Süjeden bağımsız nesnel dünyasının varlığını kabul ettiği

2. Bizim varlık düzenimiz nesnelere kendine uydurur, her şeyi kendine göre değiştirir. Aslında dünyanın ne olduğunu bilemez oluruz, çünkü her şey bize duyularımızla bozulmuş, aslından ayrılmış olarak gelir. Pergel, gönye, cetvel bozuk oldu mu onlara göre yapılan bütün yapılar da ister istemez kusurlu olur. Duyularımız kesin olmadığı için onların ortaya koyduğu hiçbir şey de kesin değildir. Peki ama bu ayrılıklar karşısında doğruluk hükmünü kim verecek?

Bu parçada, "bilgi kuramı" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bilginin doğruluk değerine
- B) Duyu bilgisinin eleştirisine
- C) Bilginin göreceli oluşuna
- D) Bilginin kaynağına
- E) Bilginin uygulanabilirliğine

3. Kaf Dağı'nın ardında Zümrüdüanka kuşunun olup olmadığını bilmek işime yarıyorsa bunlar doğrudur.

Bunları söyleyen kişinin görüşü, bilgi kuramıyla ilgili aşağıdaki yaklaşımlardan hangisine uymaktadır?

- A) Kuşkuculuk
- B) Pragmatizm
- C) Empirizm
- D) Entüisyonizm
- E) Fenomenoloji

4. Aynaya baktığımda gördüğüm hırpani adamın ben olduğunu fark ettiğimde, o adam birden ince, zarif, üzerinden anlayışlılık akan biri olup çıkıverdi.

Bu parçada anlatılan durum, aşağıdakilerden hangisine bir örnektir?

- A) Bilgilerimizin dış dünyayı ayna gibi yansıttığına
- B) Algıların özneye bağlı değerlendirilmeler olduğuna
- C) Akıl bilgilerimizin tek kaynağı olduğuna
- D) Nesnel bilginin evrensel bilgi olduğuna
- E) Var olmanın algılanmakla eşdeğer olduğuna

5. Öksürüğüm için doktora gittiğimde "Ciğerlerimde ne var?" diye sordum. "Hiç" dedi. Bunun bir önerme olduğunu kabul edersek, bu önerme doğru olabilir mi? Elbette doğru olabilir. Ama bir önerme doğruysa gerçekliğin de onun söylediği gibi olması gerekir.

Bu parçaya göre, doğru önermede bulunması gereken özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İfadesinin kısa ve basit olması
- B) Yanlış yoruma kapalı olması
- C) Akla uygun olması
- D) Gerçeğe uygun olması
- E) Duruma göre değişebilmesi

6. – "Nesneler gerçekte nasıldır?"
– "Nesneler karşısındaki tutumumuz ne olmalıdır?"
sorularına sırasıyla:

- "Nesnelerin gerçek yapısı kavranamaz."
- "Nesneler karşısında yargıdan kaçınmalıyız."

Timon'un varlıkla ilgili cevaplarına bakarak onun felsefe tarihinde hangi görüşün temsilcisi olduğu söylenebilir?

- A) Materyalizm
- B) Dogmatizm
- C) Sezgicilik
- D) Şüphecilik
- E) Bencilik

2. BÖLÜM

Bilgi Felsefesinin Konusu ve Problemleri

7. Gerçek sadece deneyimde vardır, hem de sadece herkesin kendi deneyiminde. Bu deneyimler, başkasına nakledildiği an öyküye dönüşür. Olaylardaki gerçeği, kesin gerçeği ispatlama olanağı yoktur. Gerçek olan, benim şu an deniz kıyısında oturuyor olmam, ay ışığının yansımaları denizin sularında görmemdir.

Bu parçadan, aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Gerçekliği filozofların dışında kimsenin anlayamayacağı
- B) Gerçekliğin, yaşadıklarımızı fark etmemizle ilgili olduğu
- C) Gerçeğe ancak yaşayarak ulaşılabileceği
- D) Yaşanılanların başkasına aynen aktarılamayacağı
- E) Yaşantıların öznel olduğu

8. MÖ 5. yüzyılın ortalarından itibaren Antik Yunan'da görülen siyasi, ekonomik ve toplumsal gelişmeler felsefe açısından da yeni bir dönemin başlangıcına neden olmuştur. Sofistler ile birlikte felsefenin konusu insan, kültür, tarih ve ahlak. Sofistlerin bu konularda başlattıkları tartışmayla felsefe önemli bir yol kat etmiştir. Felsefenin merkezine insan kavramını alarak, felsefenin konu ve tartışma alanını genişletmişlerdir.

Bu parçada "Sofistlerin felsefeye yaptığı katkı" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varlığa ilişkin sorgulamalar yapmışlardır.
- B) Varlığı bütüncül bir bakış açısıyla ele almışlardır
- C) Felsefenin ilgi alanının genişlemesini sağlamışlardır.
- D) Felsefi sorunları birden fazla yöntemle incelemişlerdir.
- E) İnsanın genel geçer doğru bilgiye ulaşabileceğini göstermişlerdir.

9. – Hiçbir şey yoktur.
– Bir şey olsa bile onu bilemezdik.
– O şeyi bilsek bile, başkalarına aktaramazdık.

Yukarıdaki ifadelerin sahibi olan Gorgias hangi soruya cevap vermiştir?

- A) Doğru bilgiye ulaşmak mümkün müdür?
- B) Bilginin kaynağı nedir?
- C) Bilginin sınırı nedir?
- D) Doğrunun ölçütü nedir?
- E) Fayda sağlayan bilgi doğru mudur?

10. Sofistlerle birlikte felsefenin yönünün değiştiğini söyleyebiliriz. Sofist Filozoflar, Doğa Filozoflarının araştırdığı "arkhe problemi" felsefenin konusu olmaktan çıkarmış ve ilk defa "Doğru bilgi mümkün müdür?" sorusunu sormaya başlamışlardır. Onlara göre bilgi, insandan insana değişmektedir; çünkü her insan farklı duyumlarla bilgiler elde etmektedir.

Buna göre Sofistlerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Sofistlerle birlikte bilgi, felsefenin konusu haline gelmiştir.
- B) Sofistlere göre değişmez, genel geçer bir bilgi yoktur.
- C) Sofistler varlığın mutlak bilgisinin elde edilebileceği iddiasındadır.
- D) Sofistler doğa felsefesi ile ilgilenmemişlerdir.
- E) Sofistler epistemolojik problemlere yönelmiştir.

11. Aşağıdaki kavramlardan hangisi Thales'in "Evrenin ana maddesi sudur." önermesiyle ilgilidir?

- A) Mitos
- B) Arche
- C) Logos
- D) Nous
- E) Varlık

12. "Nesneler karşısında yargıda bulunmaktan kaçınmalıyız." ifadesi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Diyalektik
- B) Mantık
- C) Epoke
- D) İroni
- E) Bilgi

870DD8C3

DÖNEM DEĞERLENDİRME TESTİ - 2

1. Felsefi düşünce eleştirel bir düşüncedir; yani kendisine veri olarak ele aldığı her türlü malzemeyi aklın eleştiri süzgecinden geçirerek ele alır.

Bu cümle, felsefi düşüncenin hangi özelliğine örnek olarak verilebilir?

- A) Sistemli olma
- B) Yöntemli olma
- C) Sorgulayıcı olma
- D) Tutarlı olma
- E) Teorik olma

2. Dünya ancak içinde insan var oldukça vardır. İçinde insan yoksa Dünya'da yoktur. İnsan Dünya'ya atılmış ve endişe içindedir. Kişilik dışı, sıradan ve günlük yaşam insana öz varlığını unutturur. Bundan dolayı felsefe bir yolda olma durumudur.

Bu parçada, aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Felsefe, insanın kendini arama ve anlamlandırma faaliyetidir.
- B) Felsefe, bilimlere rehberlik eden bir düşünsel etkinliklerdir.
- C) Felsefe, inanç konularını anlaşılabilir kılmaya çalışan zihinsel bir çabadır.
- D) Felsefe, bilimsel önermelerin dilini analiz etmelidir.
- E) Felsefe, metafiziğin anlamsız olduğunu göstermelidir.

3. La Mettrie, Descartes'in varlık görüşünden etkilenerek, insanın ruhsal bir boyutunun olmadığını ileri sürmüştür. Bu filozofa göre insan, tümüyle maddesel olan bir tür makinedir. Peki, insan denen bu varlığın bir duygusu, bir ruhu, bir düşüncesi yok mu? Makine deyip insanı bir tarafa koymak ne kadar doğru? Sizler hiç gördünüz mü bir çamaşır makinesinin bir başka çamaşır makinesine aşık olduğunu?

Yukarıda eleştirisi yapılan felsefe akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Materyalizm
- B) İdealizm
- C) Panteizm
- D) Realizm
- E) Nihilizm

4. Descartes felsefesinin temelindeki sorun felsefenin en eski sorudur: değişenle, akıp gidenle değişmez olanın karşıtlığıdır. Buna göre ruhsal olanla maddesel olanı birbirinden ayırmak gerekir. Ruhsal olan ya da tanrısal olan kalıcıyı, mekanik bir düzende var olan maddesel şeyler de geçiciyi belirler.

Bu durum, aşağıdaki felsefe akımlarından hangisi tarafından savunulmaktadır?

- A) Fenomenolojizm
- B) Pragmatizm
- C) Sensüalizm
- D) Determinizm
- E) Düalizm

5. Marksizm'in temeli materyalizmdir. Yani Marksizm tüm gerçekliğin özünün madde olduğu, bilincin maddeyi değil maddenin bilinci yarattığı fikrinden hareket eder. Başka bir deyişle, düşün ve düşünce kaynaklı olduğu söylenen her şey -sanatsal fikirler, bilimsel fikirler, hukuka, politikaya, ahlaka, vs. ilişkin fikirler- tüm bunlar gerçekte maddi dünyadan kaynaklanmaktadır. "Bilinç", yani düşünme ve düşünce süreçleri, beynin bir ürünüdür ve beynin kendisi de dolayısıyla fikirler de canlı maddenin gelişmesinin belli bir aşamasında ortaya çıkmıştır.

Buna göre, aşağıdaki seçeneklerden hangisine ulaşamaz?

- A) Varlık, insan bilincinden bağımsızdır.
- B) Her türlü nesne ya da olaya ilişkin düşüncelerimiz, insan bilincinin ürünleridir.
- C) Madde, insanın dışında nesnel olarak mevcuttur.
- D) Evrene ilişkin bilgilerimiz, olayların insan bilincinde yarattığı yansımaların bir sonucudur.
- E) Varlık insandan bağımsız olarak vardır.

6. Kendini tanı, şu soruları yanıtla:

- "Neyim ben, neredeyim?"
- Yani varlık nedir, dünya nedir?
- Bu dünyada ne yapıyorum ben, ne yapmam gerek?"

Bu sorulara şu ya da bu yanıtın verilmesine göre, şu ya da bu tutumun benimsenmesine göre ya Platoncu ya Aristolesçi ya da Plotinosçu olunur.

Yukarıdaki parçada, felsefenin hangi yönü vurgulanmaktadır.

- A) Konularının soyut olduğu
- B) Kişilere bağlı olarak farklılaşabildiği
- C) Eylem alanına taşınması gerektiği
- D) İnsanı ahlaklı kıldığı ölçüde değerli sayılacağı
- E) Eğitilmiş insanların ulaşabileceği bir etkinlik olduğu

7. Evrendeki her şey, Tanrı'dan türemiştir ve Tanrı'ya dönecektir. Bütün nedenlerden önce ve kendinden sonra gelenlerden farklı, kendi kendine yeter bir nedenin bulunması gereklidir. Böyle bir varlık varsa her şeyin en tamı ve en güçlüsü olmalıdır. Tamlik ve olgunluk içinde olan ise kendiliğinde kalmaya tahammül edemez, başka varlıklar meydana getirir. Tam ve bir olan Tanrı, tam olduğu içindir ki taşar ve bu taşma ile kendinden ayrı bir yeni varlık oluşturur.

Bu parçada, aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Her türlü varlık tanrısal bir yaratmanın sonucunda ortaya çıkmıştır.
- B) İnsanı anlamak için onu çevresiyle birlikte düşünmek gerekir.
- C) Akıl, duyular olmadığı zaman boş ve anlamsız hale gelir.
- D) Zaman ve mekân insanın zihninde doğuştan vardır.
- E) İnsan, varlığın bilgisine asla ulaşamaz.

8. İnsan bilgiyi kuyudan su çeker gibi elde etmektedir. Bilgi, insan ruhunda hazır halde bulunmamaktadır. İnsan onu yaşamın içinde aramakta ve duyularını kullanarak elde edilen ham yaşantıyı akıl yoluyla kullanılabilir hale getirmektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) İnsanın nesnelere ait bilgisi doğuştan değildir.
- B) Duyu organları insan bilgisinin ham maddesini sağlamaktadır
- C) Bilgi, obje ile nesne arasındaki etkileşim sonucunda doğmaktadır.
- D) Bilme, ruhun idealar evreninde gördüklerini hatırlamasıdır.
- E) Bilgi, insanın sahip olduğu bazı yetiler sonucunda elde edilen bir zihinsel üründür.

9. Bilgi teorisinde Leibniz duyulara dayanır. Duyu yoksa bilgi de yoktur. Ancak duyuların bilgi olabilmesi için bilince ihtiyacı vardır. Bilinçte de doğuştan var olan geometrik kavramlar gibi bazı kavramlar vardır. Sayılar duyulardan edinilemez, bilinçte doğuştan vardır. Yine bilinçte kavramların yanında doğuştan doğrular ve ilkelerde vardır. Örneğin ikiye bölünemeyen bir çift sayı aramak çelişmezlik ilkesine aykırıdır, çünkü bu çift sayının tanımıyla çelişir. Aynı şekilde Tanrı zorunlu olarak vardır, çünkü Tanrı'nın tanım gereği o en gerçek varlıktır, var olmaması halinde "en gerçek" olma sıfatı ortadan kalkar ve kendi tanımı ile çelişir.

Bu parçada, aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) İnsa doğuştan belli kavramları ve doğruları getirir.
- B) İnsan, varlıkla ilgili bilgilerini sonradan deney yoluyla edinir.
- C) Nesnelere bir mekân içinde anlam kazanır.
- D) Varlık bir bütündür bölünemez.
- E) Felsefe, insan için bir rehberdir.

10. Hartmann'a göre, " Bilgi her zaman bir nesnenin kavranmasıdır." Bu da nesnelere kendiliğinden bizim bilincimize düşmesiyle değil, tam tersine bilincin kendini aşıp, kendi dışına çıkıp nesnelere kavramasıyla mümkün olan bir durumdur. İnsan zihinsel bir çaba harcamadan nesnelere hakkında bilgi sahibi olamaz. Bilincin kendi dışına çıkıp nesnelere temas haline geçmesi nesnelere kavranmasına ve bilinmesine imkân sağlar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir nesne hakkında bilgi edinmenin temel koşuludur?

- A) Düşünen öznenin (sujenin-insanın) obje (nesne) ile etkileşim halinde olması
- B) Bilginin salt duyular yoluyla elde edilmesinin mümkün olduğunun bilinmesi
- C) Görünen dünyanın ruhta saklı olan bilgiyle örtüşmesi
- D) Gerçek nesnelere bilincimizin bir ürünü olduğunun bilinmesi
- E) Objeye bilgisinin insan zihninde hazır halde olduğunun bilinmesi